

Најчешћа питања

У Техничком упутству за административни и технички преглед функционалности ЕСИР-а и Л-ПФР-а на страни 44, објашњен је начин евидентирања промета на фискалном уређају када је купац страни држављанин који захтева рефакцију ПДВ. С обзиром на чињеницу да се број (који је предвиђен за унос у опционом пољу купца) било ЗПППДВ било број оператера за рефакцију ПДВ добија тек након издавања фискалног рачуна, поставља се питање да ли је неопходно уносити овај број?

Оператер за рефакцију ПДВ који послује у Републици Србији је већ упозорио на проблем и у том смислу део који се односи на унос података о пасошу/ЛК путника и броју обрасца предвиђених Упутством није обавезујући. Техничко упутство ће у најкраћем року бити усаглашано са овим одговором.

Шта се сматра малопродајним објектом (сваки пословни простор и пословна просторија који се примарно користи за промет добара и пружање услуга физичким лицима)? И да ли из малопродајног објекта треба свима да издајем фискалне рачуне?

Трговина на мало (малопродаја) је продаја робе и/или пружање услуга потрошачима ради задовољавања личних потреба или потреба домаћинства (прописано Законом о трговини). У малопродајном објекту дужни сте да издајете фискалне рачуне за промет добара и услуга, како физичким лицима, тако и правним лицима. Уколико у објекту који не може да се сврста у примарно малопродајни објекат, промет добара и услуга вршите физичким лицима дужни сте да за такав промет пријавите пословни простор и пословну просторију, обезбедите фискални уређај и издајете фискалне рачуне физичким лицима. Пример: Књиговодствена агенција која углавном услуге пружа правним лицима и предузетницима, а само повремено услуге пружа и физичким лицима, дужна је да промет услуга физичким лицима евидентира преко фискалног уређаја.

Шта је пословни простор и пословна просторија?

Пословни простор и пословне просторије су затворени или отворени простор, сваки самонаплатни уређај - аутомат, али и свако покретно место (возило, пловни објекат и сл.) које служи за обављање делатности (укључујући и део или више делова једног пословног простора и/или пословних просторија), као и простор који обвезник фискализације, ради обављања делатности, користи само повремено или привремено. Пример 1: Трговински ланац који послује у оквиру трговинског центра: - У случају када се простор једног пореског обвезника простира на више спратова, и/или у више просторија на једном нивоу, које су међусобно повезане и купци могу неометано да се крећу између наведених просторија, обвезници фискализације пријављују један пословни простор, без обзира да ли се фискални уређаји налазе у једном или више делова тог пословног простора. - У случају када се простор једног пореског обвезника простира на више спратова, и/или у више просторија на једном нивоу, а купци не могу да пређу из једног простора у други пре него што изврше плаћање добра из тог простора, такви простори се сматрају посебним целинама и као такви се одвојено пријављују. Исто важи и у случају привредних субјеката који пружају услуге. Пример 2: Обвезник фискализације који има хотел, мотел или слични објекат пријављује један пословни простор, иако обавља више различитих врста делатности у оквиру истог (ноћење, ресторани, кафе барови, спа центар, отворени базен, затворени базен...), и без обзира на број фискалних уређаја. Исто важи и за отворене пословне просторе (нпр. уколико један обвезник фискализације има ауто плац на коме обавља: продају аутомобила, технички преглед, сервис за поправку, продају резервних делова ...). Пример 3: Уколико у оквиру истог пословног простора више обвезника фискализације обавља делатност, свако од њих одвојено пријављује пословни простор.

Ко је обвезник фискализације?

Обвезник фискализације је према Закону о фискализацији („Службени гласник РС“, број 153/20, 96/21) сваки обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана и сваки обвезник пореза на добит правних лица у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, који врши промет на мало. Промет на мало је сваки извршен промет добара и пружање услуга физичким лицима, као и сваки промет добара и услуга у малопродајним објектима, независно од тога да ли је корисник физичко лице, правно лице или предузетник, укључујући и промет извршен путем самонаплатних уређаја - аутомата. Обвезник

фискализације је у обавези да евидентира сваки појединачно остварени промет на мало и то независно од начина плаћања (готовином, инстант трансфером одобрења, чеком, платном картицом, на други безготовински начин и сл.), укључујући и примљене авансе за будући промет на мало, преко електронског фискалног уређаја. Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја („Службени гласник РС“ број 32/21) одређене су делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко електронског фискалног уређаја.

Ако обављам промет на мало искључиво путем интернета да ли морам да издајем фискални рачун у папирној форми?

Обвезник фискализације који обавља промет на мало искључиво путем интернета, фискални рачун издаје купцу, односно кориснику услуга у електронској форми. Када се фискални рачун издаје у електронској форми, обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, на фискалном рачуну исказује хиперлинк за верификацију, којем се може приступити преко свих уређаја који имају приступ интернету.

Шта је безбедносни елемент, да ли морам то да имам?

Безбедносни елемент је хардварски или софтверски елемент који Пореска управа издаје обвезнику фискализације. Обвезник фискализације мора имати безбедносни елемент јер је дужан да користи безбедносни елемент за потписивање фискалних рачуна за потребе спровођења поступка фискализације и потврде идентитета приликом размене података и информација са Пореском управом. Рачун који је издат без коришћења безбедносног елемента не може се сматрати фискалним рачуном. Безбедносни елемент садржи електронски сертификат који служи да репродукује дигитални потпис обвезника фискализације приликом издавања сваког фискалног рачуна, као и да репродукује заштићену лозинку обвезника приликом повезивања са Системом за управљање фискализацијом (СУФ). Безбедносни елемент је персонализован за обвезника фискализације, за конкретан пословни простор и пословну просторију. Неовлашћено лице не може користити безбедносни елемент, у другом пословном простору и пословној просторији, тј. у оквиру неодговарајућег електронског фискалног уређаја.

Где да набавим безбедносни елемент?

Безбедносни елемент издаје Пореска управа на основу поднете пријаве пореског обвезника. Пријава за издавање безбедносног елемента се подноси у електронском облику преко електронског сервиса за фискализацију на порталу Пореске управе. У тренутку пријаве, важно је да обвезник напомене да ли жели картицу на којој се налази безбедносни елемент у пуној величини или перфорирану, што зависи од тога какав има фискални уређај. Безбедносни елементи у виду паметне картице се персонализују и ауторизована особа у своје пореско сандуче добија обавештење о преузимању безбедносног елемента. Безбедносни елемент се преузима на шалтеру „Ваш порезник“ у надлежној филијали Пореске управе, осим за обвезнике ЦВПО који безбедносни елемент преузимају у Центру за велике пореске обвезнике. Уколико је безбедносни елемент у виду фајла, он се аутоматски шаље у пореско сандуче где ће обвезник имати инструкције за његово преузимање.

Да ли безбедносни елемент има неки рок трајања?

Безбедносни елемент садржи електронски сертификат који служи да репродукује дигитални потпис обвезника фискализације приликом издавања сваког фискалног рачуна, као и да репродукује заштићену лозинку обвезника приликом повезивања са Системом за управљање фискализацијом (СУФ). Електронски сертификат је временски ограничен, и то са роком трајања од најмање годину дана, а највише 4 године. Након истека рока трајања електронског сертификата, безбедносни елемент се више не може користити. Пријава за издавање новог безбедносног елемента може се поднети у року од 30 дана пре истека рока важења важећег безбедносног елемента.

Шта да радим ако изгубим или оштетим безбедносни елемент?

Обвезник фискализације је дужан да у случају крађе, оштећења или уништења безбедносног елемента услед више силе (поплаве, пожар и сл.) или услед других околности, у року од 3 дана од настанка тих околности обавести Пореску управу ради деактивације. Обавештење се врши електронским путем преко портала Пореске управе.

Где да пријавим или ажурирам податке о пословним просторима?

Обвезник фискализације дужан је да, пре почетка коришћења електронског фискалног уређаја за издавање фискалних рачуна, Пореској управи електронским путем достави податке о пословним просторима и пословним просторијама у којима ће користити електронски фискални уређај, и то за сваки пословни простор и пословну просторију одвојено, ради генерисања јединствене ознаке пословног простора. Пријава за генерисање јединствене ознаке пословног простора доставља се електронским путем преко портала Пореске управе и садржи следеће податке: - ПИБ пореског обвезника; - Назив, односно име и презиме обвезника фискализације; - Назив пословног простора и пословне просторије; - Тип пословног простора и пословне просторије; - Геолокацију пословног простора и пословне просторије (просторне координате); - Адресу пословног простора и пословне просторије; - Врсте делатности које се обављају у пословном простору и пословној просторији; - Датум почетка обављања делатности у пословном простору и пословној просторији за коју је поднета пријава; - Датум привременог затварања/отварања пословног простора и пословне просторије; - Датум престанка обављања делатности у пословном простору и пословној просторији; - Квадратуру пословног простора и пословне просторије; - Статус пословног простора и пословне просторије (активан/неактиван). У случају промене података по појединачном пословном простору и пословној просторији, а нарочито ако делатност престане да се обавља у пословном простору и пословној просторији или дође до промене делатности која се обавља у пословном простору и пословној просторији, обвезник фискализације дужан је да те податке достави Пореској управи, најкасније 24 сата пре настанка промене. Изузетно, у случају промене података до којих је дошло услед околности које не зависе од воље обвезника фискализације, обвезник фискализације је дужан да те податке достави Пореској управи, најкасније 24 сата по настанку промене.

Ако обављам делатност која јесте ослобођена од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе, али истовремено обављам и делатност која није ослобођена, да ли морам да имам електронски фискални уређај?

Обвезник фискализације који обавља делатности ослобођене од обавезе евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја у складу са Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја („Службени гласник РС“ број 32/21), а истовремено обавља и делатности које нису изузете, односно ослобођене од обавезе евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја, дужан је да сваки појединачни промет на мало код обављања делатности које нису обухваћене Уредбом, евидентира преко електронског фискалног уређаја.

Које податке мора да садржи фискални рачун?

Фискални рачун обавезно садржи следеће податке: 1) врсту рачуна (промет или аванс); 2) тип трансакције (продаја или рефундација); 3) назив обвезника фискализације и јединствену ознаку пословног простора; 4) порески идентификациони број (ПИБ) обвезника фискализације; 5) ПИБ правног лица, односно обвезника пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана, ако је корисник испоручених добара и пружених услуга, односно добара и услуга које ће бити испоручене или пружене у случају примљених аванса, правно лице, односно обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана; 6) назив, шифру уколико је обвезник фискализације користи за означавање добра, односно услуге количину, јединицу мере, цену по јединици мере, ознаку пореске стопе и вредност евидентираног промета добра, односно услуге; 7) спецификацију пореских стопа; 8) износ пореза по пореским стопама; 9) укупан износ пореза; 10) вредност промета по пореским стопама; 11) укупну вредност евидентираног промета, укупан износ за уплату (уз напомену ако је плаћање извршено путем аванса), начин плаћања (готовином, инстант трансфером одобрења, чеком, платном картицом, на други безготовински начин и сл.), уплаћен износ и износ разлике за повраћај купцу добара, односно кориснику услуга; 12) дан, месец, годину, сат, минут и секунд сачињавања фискалног рачуна; 13) јединствени редни број фискалног рачуна; 14) јединствени редни број фискалног рачуна по врсти рачуна и типу трансакције; 15) Дводимензионални бар-кôд (енг. QR - Quick Response) за верификацију који садржи све елементе електронског потписа када се штампа фискални рачун или хиперлинк за верификацију када се фискални рачун издаје у електронској форми; 16) позив на број другог фискалног рачуна, односно другог релевантног документа, уколико постоји потреба.

Да ли могу да на фискални рачун ставим и неке рекламне поруке?

Фискални рачун може садржати рекламне поруке у складу са законом. На фискалном рачуну могу да се исказују и бројеви телефона, и други подаци у текстуалном формату који су значајни обвезнику фискализације и/или купцу добара, односно кориснику услуга. Ови подаци (рекламне поруке, бројеви телефона...) не смеју бити приказани истим фонтом као и остали подаци на фискалном рачуну - величина фонта мора бити мања од текста осталих података на фискалном рачуну.

Како да доставим Пореској управи податке о издатим фискалним рачунима када нестане интернет (када је у прекиду)?

Обвезник фискализације дужан је да у моменту промета на мало сваки рачун обради посредством процесора фискалних рачуна и безбедносног елемента (у даљем тексту: фискализује рачун), као и да Пореској управи доставља податке о издатим фискалним рачунима путем сталне интернет везе у реалном времену у тренутку промета на мало. Изузетно, уколико постоји прекид интернет везе или она није доступна на месту промета, обвезник фискализације доставља Пореској управи податке о издатим фискалним рачунима периодично, одмах по успостављању интернет везе, а најкасније у року од 5 дана од дана издавања појединачног фискалног рачуна. Уколико се подаци не достављају Пореској управи у реалном времену, у тренутку промета на мало, обвезник фискализације је дужан да податке чува у интерној меморији електронског фискалног уређаја до момента преноса ових података Пореској управи, након чега нема обавезу даљег чувања података о издатим фискалним рачунима у интерној меморији електронског фискалног уређаја.

Да ли при сваком промету морам да издам и предрачун?

Предрачун је фискални документ који се издаје пре оствареног промета на мало и пре примљеног аванса за будући промет на мало. Сврха предрачуна је да обавести купца добара, односно корисника услуга о подацима од значаја за будући промет на мало, тј. будући примљени

аванс за промет на мало. Предрачун не сме да има карактеристике продајног рачуна и не утиче на пореску обавезу.

Да ли морам да унесем и ПИБ купца ако је он правно лице?

Свака врста рачуна (промет или аванс) и тип трансакције (продаја или рефундација) подржава и издавање фискалних рачуна правним лицима. У том случају се на рачуну обавезно уписује ПИБ купца.

Како да изменим пореску стопу у систему?

Електронски фискални уређај добија податке о пореским стопама из Система за управљање фискализацијом (СУФ). СУФ дефинише ознаке пореске стопе које се користе, администрира претходно дефинисане пореске стопе, одређује датуме за промену пореских стопа и примењује измењене пореске стопе.

Уколико купац испоручену робу или услуге плаћа користећи више од једног начина плаћања (нпр. део готовином, а део чеком) да ли то мора да се искаже на фискалном рачуну?

Преко електронског фискалног уређаја, у оквиру података о начину плаћања, на фискалном рачуну се наводи један од следећих података, зависно од средства плаћања којим купац, односно корисник услуга плаћа испоручена добра и ли пружене услуге: 1. „готовина“, 2. „инстант плаћање“, 3. „платна картица“, 4. „чек“, 5. „пренос на рачун“, 6. „ваучер“, 7. „друго безготовинско плаћање“. У случају да купац, односно корисник услуга, плаћа испоручена добра или пружене услуге, користећи више од једног начина плаћања, обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, у оквиру података о начину плаћања, на фискалном рачуну може навести и више података о начину плаћања, при чему је у обавези да искаже и плаћене износе подељене по појединачним начинима плаћања.

Колико дуго се може вршити провера фискалних рачуна преко система за проверу?

Провера фискалног рачуна преко система за проверу је могућа 10 година након датума издавања фискалног рачуна. Проверу је могуће спровести више од једном и на више од једног начина. За проверу фискалног рачуна неопходна је интернет веза и одговарајући уређај који омогућава скенирање QR кода и/или приступање хиперлинку.

Имајући у виду нови Закон о фискализацији да ли ће и даље бити обавезно водити КЕП књигу (Књигу о евиденцији промета)?

Закон о фискализацији („Службени гласник РС“, број 153/20, и 96/2021) који се примењује од 1. јануара 2022. године не прописује вођење КЕП књиге. Обавеза вођења КЕП књиге је регулисана Правилником о евиденцији промета ("Сл. гласник РС", бр. 99/2015 и 44/2018 - др. закон) који је у надлежности Министарства трговине, туризма и телекомуникација, и који је на снази и даље. Напомињемо да према чл. 3 Правилника КЕП књига води се посебно за свако велепродајно место, продајни објекат и друго продајно место на којем се обавља трговина на мало, пружају комисионе услуге и врши откуп пољопривредних производа и домаћих животиња.

Када купац дође да купи телевизор на 5 рата, да ли се за сваку рату посебно купцу издаје по један фискални рачун (Колико рата толико рачуна)?

Фискални рачун је фискални документ којим се потврђује да је појединачно остварени промет на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало, евидентиран у електронском фискалном уређају. Обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, као податак о врсти фискалног рачуна, на фискалном рачуну, наводи један од следећих података: 1) промет; 2) аванс. Рачуном за промет, сматра се фискални рачун који се издаје ради евидентирања оствареног промета добара и услуга на мало (у даљем тексту: промет на мало). Рачуном за аванс, сматра се фискални рачун који се издаје ради евидентирања примљеног аванса за будући промет на мало. Обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, као податак о типу трансакције, на фискалном рачуну наводи један од следећих података: 1) продаја; 2) рефундација, односно поништавање рачуна. Продајом, у смислу става 1. тачка 1) овог члана, сматра се тип трансакције који подразумева промет на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало. Обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, у оквиру податка о начину плаћања, на фискалном рачуну наводи један од следећих података,

зависно од средства плаћања којим купац, односно корисник услуга плаћа испоручена добра, односно пружене услуге: 1) "готовина" - ако се плаћање врши готовим новцем (новчаницама и кованим новцем); 2) "инстант плаћање" - ако се плаћање врши инстант трансфером одобрења на продајном месту"; 3) "платна картица" - ако се плаћање врши платном картицом; 4) "чек" - ако се плаћање врши чеком; 5) "пренос на рачун" - ако се плаћање врши налогом за уплату или налогом за пренос; 6) "ваучер" - ако се плаћање врши ваучером, новчаним боновима, интерним картицама или сличним средством плаћања; 7) "друго безготовинско плаћање" - ако се плаћање врши безготовински другим средством плаћања које се сматра дозвољеним у Републици Србији, у складу са законом. Обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, на фискалном рачуну исказује позив на број другог фискалног рачуна, односно релевантног документа у случајевима наведеним у чл. 11 Правилник о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна („Службени гласник РС“ бр. 31/21), односно у случају издавања рачуна за промет на мало, у смислу члана 2. став 1. тачка 1) овог правилника, у оквиру кога је плаћање извршено путем аванса, у целисти или делимично, када се исказује позив на јединствени редни број једног или више рачуна за аванс, у смислу члана 2. став 1. тачка 2) наведеног Правилника. Обвезник фискализације, преко електронског фискалног уређаја, на фискалном рачуну исказује позив на број другог релевантног документа, у случају да поред фискалног рачуна купцу добара, односно кориснику услуга издаје и други рачун или сличан документ, а који се не сматра фискалним рачуном у смислу члана 5. став 1. Закона. Напомињемо да пореска обавеза настаје у моменту промета, односно у моменту издавања авансног рачуна који се издаје за будући промет на мало (сам фискални рачун, као и пореска обавеза, не може се делити на рате).

Послујем више година као предузетник паушалац са шифром делатности 6202 (консалтинг у ИТ) и радим искључиво са фирмама. Никада нисам имао, нити ћу имати промет на мало тј. пословање са физичким лицима. Да ли сам у обавези да набављам опрему по новом закону?

Обвезник фискализације је према Закону о фискализацији („Службени гласник РС“, број 153/20 и 96/2021) сваки обвезник пореза на приходе од самосталне делатности у смислу закона којим се уређује порез на доходак грађана и сваки обвезник пореза на добит правних лица у

смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица, који врши промет на мало. Такође, обвезник фискализације дужан је да у тренутку промета на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало, изда фискални рачун коришћењем електронског фискалног уређаја. Промет на мало је сваки извршен промет добара и пружање услуга физичким лицима, као и сваки промет добара и услуга у малопродајним објектима, независно од тога да ли је корисник физичко лице, правно лице или предузетник, укључујући и промет извршен путем самонаплатних уређаја - аутомата. Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја, која је у примени од 1.1.2022.године, наведене су делатности на које се не односи обавеза евидентирања промета преко електронског фискалног уређаја. С обзиром да шифра делатности 6202 није изузета од обавезе евидентирања промета на мало преко електронског фискалног уређаја Законом о фискализацији, као ни наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари пружањем услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко електронског фискалног уређаја. Сходно наведеном, промет који привредни субјект оствари пружањем услуга правним лицима и предузетницима у оквиру делатности коју обавља (осим малопродаје) није дужан да евидентира преко електронског фискалног уређаја.

Да ли је обвезник са шифром делатности 41.20 – изградња стамбених и нестамбених објеката приликом продаје станова физичким лицима дужан да издаје фискалне рачуне ?

Обвезник који је уписан у одговарајући регистар и који обавља промет добара на мало, односно пружа услуге физичким лицима, дужан је да врши евидентирање сваког појединачно оствареног промета преко фискалне касе. Уредбом о одређивању делатности код чијег обављања не постоји обавеза евидентирања промета преко фискалне касе наведене су делатности на које се не односи обавеза евидентирања промета преко фискалне касе. Поменуто Уредба се може наћи на сајту Пореске управе у делу Фискалне касе/Уредбе. С обзиром да шифра 41.20 није изузета од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе Законом о фискалним касама, као ни наведеном Уредбом, промет који привредни субјект оствари пружањем услуга физичким лицима дужан је да евидентира преко фискалне касе. Такође, упућујемо на мишљење Министарства финансија које се односи на евидентирање промета преко фискалне касе који оствари привредни субјект који се бави изградњом и продајом станова физичким лицима, број 430-00-00301/2007-04 од 26/11/2007. године чији део цитирамо: „ Према томе, с обзиром да

продаја станова и локала физичким лицима, не спада у делатности које су изузете од обавезе евидентирања промета преко фискалне касе наведеним чланом Закона, као и наведеном Уредбом, промет који оствари привредни субјект прометом добара, у конкретном случају станова и локала физичким лицима, дужан је да евидентира преко фискалне касе.“

Шта подразумева нови модел фискализације?

Нови модел фискализације подразумева коришћење електронског фискалног уређаја, путем којег ће обвезник фискализације у тренутку промета на мало, укључујући и примљени аванс за будући промет на мало, издавати фискални рачун са QR кодом. Електронски фискални уређај осим касе, може да буде и рачунар, таблет, мобилни телефон. Такође, QR код на сваком рачуну подразумева да купци производа, односно корисници услуга, могу да провере да ли је њихов рачун издат у складу са законом. Сваки фискални уређај ће се састојати од елеманата чију употребу одобрава Пореска управа. Ти елементи су процесор фискалних рачуна (ПФР), који може бити локални (ЛПФР) или виртуелни (ВПФР) и електронски систем за издавање фискалних рачуна (ЕСИР). Уређај треба да садржи и безбедносни елемент који издаје Пореска управа, и који може бити у форми картице (у случају ЛПФР-а) или у форми фајла (у случају ВПФР-а). Обвезнику фискализације остављена је могућност да, уколико има капацитета, самостално развија и имплементира уређај за потребе свог пословања, који Пореска управа одобрава пре почетка коришћења.

Када почиње транзициони период и до када морам у потпуности да пређем на нови модел?

Транзициони период ће почети 1. новембра 2021. године. Од тада ће порески обвезници моћи постепено да прелазе на нови модел фискализације. Уколико један продајни објекат уђе у транзициони период, обавеза је да сви фискални уређаји у том објекту буду у истом статусу. Рок за потпуни прелазак на нови модел фискализације ће бити продужен тако да ће обвезници фискализације бити у обавези да у потпуности пређу на нови модел до 30. априла 2022. године.

Који фискални уређај да изаберем?

У складу са усвојеним законом, подзаконским актима и техничким упутством, порески обвезници имају на располагању широк дијапазон

могућих уређаја. У складу са својим пословним потребама, порески обвезник се може одредити како за хардверски фискални уређај - каса, таблет, мобилни телефон, тако и за комбинацију хардверских и софтверских компоненти уређаја. Порески обвезници са малом фреквенцијом издавања фискалних рачуна по дану, се могу на пример одредити за решење које подразумева таблет, на коме треба инсталирати софтвер за касу, локални процесор фискалних рачуна, као и безбедносни елемент. Потребан је и обичан или термални штампач. Напомињемо да фискални обвезник може да користи постојећи, али надограђен фискални уређај, уколико је као такав добио одобрење Пореске управе. На такав уређај је неопходно инсталирати нови хардверски или софтверски локални процесор фискалних рачуна, као и безбедносни елемент у виду картице или фајла. Уколико обвезник набави потпуно нови уређај, у коме се већ налази софтверски или хардверски процесор и интегрисани штампач, онда му је неопходан још само безбедносни елемент. Такође, порески обвезник може да користи потпуно обичан или термални штампач. Важно је да има могућност да штампа рачун са QR кодом.

Како се пријављујем/фискализујем у новом моделу?

Обвезник фискализације је у обавези да од 1. октобра 2021. године путем портала Пореске управе еПорези пријави податке о својим пословним просторима, односно пословним просторијама. Од 1. новембра путем електронског сервиса за фискализацију, којем се приступа директно са портала еПорези, ауторизоване особе обвезника фискализације траже израду безбедносних елемената за одређени ПИБ и одређени пословни простор/пословну просторију који су пријавили. Након преузимања безбедносног елемента, и повезивања са електронским фискалним уређајем, завршава се процес еФискализације.

Када треба да користим виртуелни ПФР?

Виртуелни ПФР је софтвер који се налази на серверу Пореске управе и који је бесплатан за коришћење. Порески обвезник има могућност да користи виртуелни ПФР самостално искључиво у онлајн продаји, док у малопродаји у објекту има могућност да користи виртуелни ПФР уз обавезу да има минимално један ЛПФР по продајном објекту. За виртуелни ПФР безбедносни елемент је фајл који се добија преко портала Пореске управе еПорези и који је јединствен за сваки виртуелни ПФР.

Да ли ћу имати трошкове при преласку на нови модел фискализације?

Не, држава ће у потпуности преузети трошкове обвезника фискализације. Сви заинтересовани могу да се пријаве преко портала Пореске управе еПорези, у периоду од 15. октобра 2021. године до 31. јануара 2022. године. Обвезник фискализације за финансијску подршку може да се пријави само једном током трајања Јавног позива, који је објављен на сајту Министарства привреде, те је неопходно да пре аплицирања изврши пријаву својих пословних простора, односно пословних просторија што може да учини преко портала еПорези. Постојећи обвезници фискализације могу да по сваком пријављеном пословном простору и пословној просторији добију финансијску подршку у износу од 100 евра, као и по свакој пријављеној активној фискализованом фискалној каси у износу од 100 евра. Нови обвезници фискализације могу да добију финансијску подршку по сваком пријављеном пословном простору и пријављеној пословној просторији у износу од 100 евра, као и за један електронски фискални уређај у износу од 100 евра по сваком пријављеном пословном простору и пријављеној пословној просторији. Обвезници који нису евидентирани у систем ПДВ-а финансијску подршку остварују у износу увећаном за 20%.

Да ли могу да издајем рачуне и приликом прекида интернет везе?

Да, рачуне је могуће издавати и када постоји прекид интернет везе, што је и законска обавеза. У складу са законом, изузев у случају онлајн продаје, порески обвезници су у обавези да имају најмање један локални процесор фискалних рачуна по продајном објекту. Он ће бележити и електронски потписивати све обављене трансакције до момента поновног успостављања интернет везе.

Да ли ћу моћи да проверим да ли је фискални рачун валидан?

Да. У новом моделу фискализације сваки фискални рачун садржаће QR код, путем кога ће купац или корисник услуге моћи да провери да ли је рачун валидан. Такође, на овај начин ће се аутоматски квалификовати за будуће онлајн наградне игре.